MAX 70dB(A)
NEFOM
Nederlandse Federatie Omgevingslawaai Motorvoertuigen

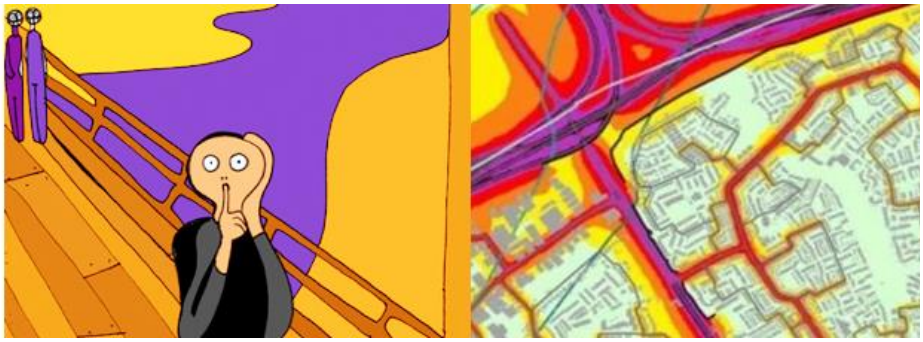

Aan de Eerste Kamer
t.a.v. de Commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Krimpenerwaard, 18 mei 2022

Betreft: Omgevingswet is in strijd met de Grondwet, het EVRM en het Verdrag betreffende de Europese Unie

Geachte leden van de Eerste Kamer,

Zoals wij reeds in onze brief, d.d. 21 april jl., aan de voorzitter van de Eerste Kamer hebben aangegeven, hebben wij in 2021 diverse ministers, te weten die van Infrastructuur en Waterstaat, Justitie en Veiligheid, Binnenlandse Zaken, Medische Zorg en Sport, benaderd met het verzoek om passende maatregelen te nemen tegen de geluidsoverlast door motorvoertuigen, in het bijzonder door motorfietsen.

Naar aanleiding van deze brieven ontvingen wij van de minister van Infrastructuur en Waterstaat, mede namens de bovenvermelde minister, een schriftelijke reactie d.d. 8 juli 2021. Daarin schrijft genoemde minister:

> *"In uw brieven benadrukt u het belang van de zorgplicht die de overheid heeft ten aanzien van de leefomgeving. Deze zorgplicht beschouwen wij als een groot goed en een continue verantwoordelijkheid. Die blijkt, zoals u ook aangeeft, ook uit artikel 21 van de Grondwet dat bepaalt dat zorg van de overheid is gericht op de bescherming en verbetering van het leefmilieu."*

Deze briefwisseling tussen de genoemde ministers en de NEFOM is te vinden op onze site: www.nefom.nl

In onze brief van 21 april jl. hebben wij uitvoerig aan uw Kamer toegelicht dat de Omgevingswet gebreken vertoont en op enkele punten in strijd is met onze Grondwet, het Europese Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM) en het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), een en ander met verwijzing naar de desbetreffende verdragsartikelen. Voorts hebben wij in deze brief aan uw Kamer verwezen naar de uitgebrachte rapporten, zoals het rapport van de gezondheidsraad, de nieuwe WHO-richtlijnen omgevingsgeluid, het RIVM-rapport (uitgebracht naar aanleiding van de motie Schonis in de Tweede Kamer) en het Handbook on the external costs of transport.

Onder verwijzing naar deze verdragen en rapporten hebben wij in deze brief verzocht om aanpassing, c.q. aanvulling van de Omgevingswet met "Milieuzonering geluidsemissie", teneinde als wetgever aan de Grondwet en de genoemde verdragen te voldoen.

Na de toezending van onze brief van 21 april jl. hebben uw Commissie en de Commissie voor Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van uw Kamer op 11 mei 2022 aan de minister van Binnenlandse Zaken uitsluitsel verzocht omtrent de laatst mogelijke datum van behandeling van het KB inzake de inwerkingtreding van de Omgevingswet, waarop de minister – per kerende post – bij brief van 13 mei 2022 uitsluitsel heeft gegeven.

Deze recente gang van zaken bevreemdt ons in hoge mate. Daarbij verwijzen wij naar het recente jaarverslag van de Raad van State en de beslissing van de Europese Commissie inzake de wegafsluitingen in Tirol.

1. Het recente jaarverslag van de Raad van State

In het recente jaarverslag over 2021 van de Raad van State, gepubliceerd op donderdag 21 april 2022, geeft de Raad kritiek op de manier, waarop Nederland omgaat met Europese regels en afspraken. De Raad merkt op: „Alsof het een menu is om uit te kiezen." Naar het oordeel van de Raad van State is het een misverstand dat wanneer Nederland zich committeert aan internationale afspraken en verdragen, dit ten koste gaat van de nationale soevereiniteit.

De Raad van State signaleert dat incidenten worden gebruikt om een negatief beeld te schetsen, waarbij „de meer fundamentele waarden en grondbeginselen" van de internationale rechtsorde uit het oog worden verloren. Wanneer regering en parlement „een ambivalente houding" over internationale samenwerking hebben, draagt dit volgens de Raad niet bij aan het draagvlak daarvoor onder de bevolking.

Inmiddels hebben bijna 100 bewonersgroepen, verspreid over heel Nederland, zich bij de NEFOM aangesloten met het verzoek om passende maatregelen te bepleiten tegen de geluidsoverlast van met name motorfietsen en het gebruik van sportuitlaten.

Juist tegen die achtergrond hebben wij vorig jaar een brief geschreven aan diverse ministers over deze problematiek. Hoewel de minister van Infrastructuur en Waterstaat, mede namens de andere ministers, erkend heeft dat de overheid een grondwettelijke taak heeft met betrekking tot de bescherming van de gezondheid van de burgers en verbetering van het leefmilieu, zijn passende maatregelen tot op heden uitgebleven.

Deze gang van zaken bevestigen de opmerkingen van de Raad van State in het recente jaarverslag.

2. De recente beslissing van de Europese Commissie

Hoewel de Europese Commissie naar aanleiding van vragen van enkele Europarlementariërs over de huidige Europese geluidsnormen bij monde van de voorzitter van de Europese Commissie in een brief van 27 oktober 2020 heeft meegedeeld, dat besloten is tot een herbeoordeling van de huidige geluidsnormen en dat deze herbeoordeling onderdeel vormt van de aangekondigde "Green deal", heeft de Europese Commissie op 26 januari 2021 een belangrijke beslissing genomen inzake de door motorrijders ingediende bezwaren tegen de wegafsluitingen in Tirol (zie voor verdere documentatie onze brief van 21 april 2022 aan de voorzitter van uw Kamer).

Blijkens deze beslissing is de Europese Commissie van mening dat met het oog op de bescherming van de gezondheid **reeds nu** onder de bestaande geluidsnormen en verdragsbepalingen specifieke maatregelen mogelijk zijn en dat de bestaande (verouderde) Europese geluidsnormen daarbij opzij dienen te worden geschoven.

Naar onze mening is deze recente beslissing op dezelfde gronden eveneens van toepassing op de situatie in Nederland.

Dat betekent dat deze beslissing verankerd dient te worden in de Omgevingswet, daaronder begrepen de recent gepubliceerde Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet.

3. Verzoek om aanpassing, resp. aanvulling van de Omgevingswet

Milieuzonering geluidsemissie

Op bovengenoemde gronden verzoeken wij uw Kamer te bevorderen dat de huidige gebrekkige Omgevingswet, die met betrekking tot de aanpak van geluidsoverlast door motorfietsen, e.d. in strijd is met de Grondwet, het EVRM en het VEU, alsmede de recente beslissing van de Europese Commissie inzake Tirol, wordt herzien en aangevuld met een specifieke regeling, die conform de genoemde rapporten de gezondheid van de burgers en de leefomgeving in algemene zin beschermt.

De meest voor de hand liggende oplossing is de aangekondigde Omgevingswet en de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet aan te vullen met de mogelijkheid van "Milieuzonering geluidsemissie", zodat de lagere overheid (gemeenten en provincies) gebieden en wijken kunnen aanwijzen, waar uitsluitend motorvoertuigen welkom zijn, die weinig geluid produceren en dus geen geluidsoverlast voor de burgers en de leefomgeving in algemene zin veroorzaken.

Gemeentes kunnen dan zelf bepalen, of zij geluidsoverlast in specifieke gebieden acceptabel vinden of niet. In deze zones zijn dan alleen voertuigen welkom die niet boven een maximaal aantal decibels uitkomen. Deze methodiek is

wijdverbreid al doorgevoerd via de milieuzones in grote steden, waar te veel vervuilende dieselvoertuigen verboden zijn.

Onder verwijzing naar onze brief van 21 april 2022 bestaat dit voorstel uit vier afzonderlijke onderdelen:
a. Predicaat "stil voertuig"
b. Milieuzones geluidsemissie “stil gebied”, waar alleen stille voertuigen welkom zijn
c. Handhaving milieuzones geluidsemissie
d. Facilitering gebruik ANPR-camera's op gemeentelijke en provinciale wegen

Over de aanvulling van het RDW-register met het predicaat “stil voertuig” plegen wij op dit moment – op verzoek van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat – overleg met specialisten van het RDW.

Voorts verwijzen wij naar het recente rapport van het TNO, nummer TNO 2022 R10053, genaamd “Monitoring luide voertuigen in Amsterdam”. In dit rapport, uitgebracht na een onderzoek op verzoek van de gemeente Amsterdam, geeft TNO in onderdeel 5 een aantal oplossingen voor de geconstateerde geluidsoverlast, waarin onder meer “Milieuzonering geluidsemissie” staat vermeld.

Na deze aanvulling voldoet de Omgevingswet op dit punt aan de verplichting, die in de Grondwet en de genoemde verdragen is neergelegd.

Uitstel invoering Omgevingswet
Wij begrijpen dat deze aanpassing enige tijd in beslag zal nemen. Dat betekent tevens dat wij uw Kamer vragen de invoering van de aangekondigde Omgevingswet uit te stellen tot deze aanpassing van de Omgevingswet zijn beslag heeft gekregen.

4. Tot slot

Zoals uit de bovenvermelde plannen kan worden afgeleid, speelt de bescherming van de gezondheid van de inwoners een cruciale rol bij de aanpak van geluidsoverlast door motorvoertuigen.
Daarvoor kan verwezen worden naar de zorgplicht van de overheid om de gezondheid van burgers te beschermen, welke zorgplicht niet alleen in onze Grondwet, maar ook in het EVRM en het VEU duidelijk is vastgelegd. Voorts vormen ook de genoemde rapporten een belangrijke basis voor de aanpak van geluidsoverlast door motorvoertuigen, in het bijzonder door motorfietsen.

Een afschrift van deze brief sturen wij aan:
- de Commissie voor Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- de Commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Het spreekt van zelf dat wij deze brief graag mondeling willen toelichten.

Ons Juridisch team:
mr. C.J.A van Hooft
mr. M.W. Wendrich

Vertrouwende op een spoedige reactie.

Met vriendelijke groet,
Namens de NEFOM

Dhr. O. Hardenberg
voorzitter

MAX
70dB(A)
NEFOM
Nederlandse Federatie
Omgevingslawaai
Motorvoertuigen